

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ของการปอดหลังที่เกิดขึ้นในนักกีฬายกน้ำหนักนั้นเกี่ยวข้องกับการเกิดความไม่สงบของกระดูกสันหลังและอุ้งเชิงกราน โดยทำการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะครอบคลุมในหัวข้อต่อไปนี้

1. กีฬายกน้ำหนัก
2. ความมั่นคงของกระดูกสันหลังและเชิงกราน
3. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

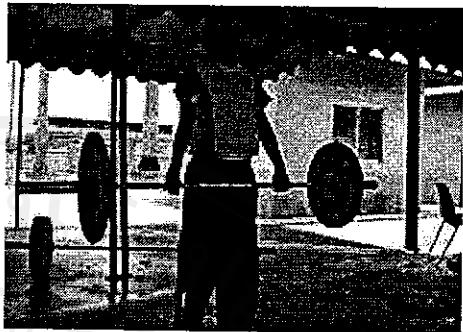
1. กีฬายกน้ำหนัก

1.1 ลักษณะการฝึกซ้อม และการแข่งขัน

กีฬายกน้ำหนัก จะมีท่าที่ใช้ในการแข่งขันทั้งหมด 2 ท่า ได้แก่ ท่าสแนชท์ และท่าคลีนแอนด์เจอร์ค โดยในการแข่งขันแต่ละท่า นักกีฬาจะยกได้คนละ 3 ครั้ง ซึ่งก่อนการแข่งขันนักกีฬาแต่ละคนจะทำการウォร์ม 10 – 20 เช็ต ก่อนจะถึงน้ำหนักเหลือที่จะยกครั้งแรกบนเวที่แข่งขัน แต่ในการฝึกซ้อม นักกีฬาจะซ้อมวันละ 30 – 50 เช็ตต่อวัน ซึ่งท่าที่ใช้ในการฝึกซ้อมไม่ได้มีแค่ท่าสแนชท์ และท่าคลีนแอนด์เจอร์คเท่านั้น แต่จะประกอบไปด้วยหลาย ๆ ท่า ทั้งท่าที่ช่วยเสริมในเรื่องของเทคนิค และท่าที่ใช้เพื่อเสริมสร้างกล้ามเนื้อ ให้เกิดความแข็งแรงในการรองรับน้ำหนักเหล็กที่ยกได้ เช่น ท่าดันไหล (Bench press) , ท่าดึงหลัง (Dead Lift) , ท่าแบกขา (Squat) , ท่าดึงไหลสูง (High Pull) , ท่า Good Morning Exercises เป็นต้น (ภาพที่ 1-5)

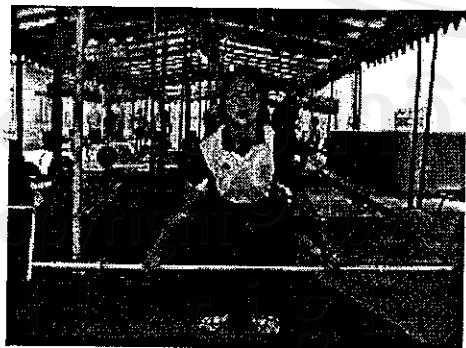
ภาพที่ 1 ท่าดันไหล (Bench press)

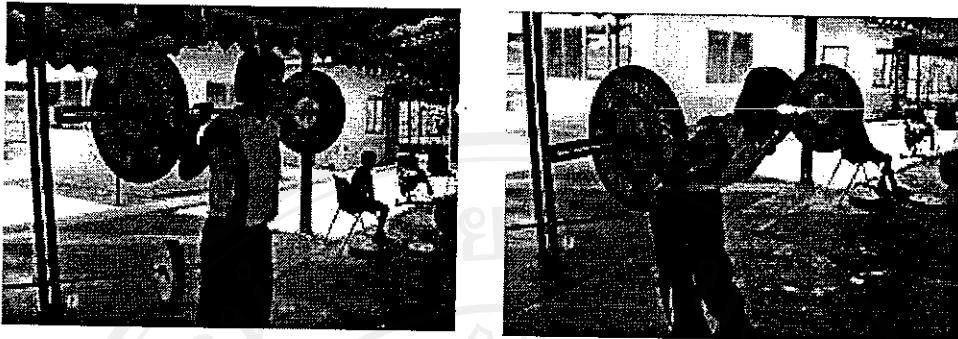
ภาพที่ 2 ท่าดึงหลัง (Dead Lift)

ภาพที่ 3 ท่าแบนกข้า (Squat)

ภาพที่ 4 ท่าดึงให้ล่สะบักสูง (High Pull)

ภาพที่ 5 ทำ Good Morning Exercises

1.2 กล้ามเนื้อหลักที่ใช้ในการยกน้ำหนัก

นักกีฬายกน้ำหนักจำเป็นที่จะต้องมีพลัง (Power) การทรงตัว (Balance) ความยืดหยุ่น (Flexibility) ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ (Muscle Strength) ซึ่งกลุ่มกล้ามเนื้อหลักที่สำคัญ ประกอบด้วย ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อขา ได้แก่ กล้ามเนื้อ Quadriceps, Hamstrings ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อหลัง ได้แก่ Erector Spinae ,Latissimus Dorsi ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อไหล่ ได้แก่ Deltoid ,Biceps , Triceps เช่น ในการดึงเหล็กท่าแส้นทัชต้องใช้กล้ามเนื้อขาค้านหลัง (Hamstrings) ขาหน้าเมื่อเหล็กผ่านมาถึงสะโพกจะใช้กล้ามเนื้อหลัง และใช้กล้ามเนื้อไหล่ (Deltoid) เพื่อให้เหล็กชิดลำตัว จังหวะนั่งรับเหล็กจะต้องมี LPS ในการที่จะต้องรับเหล็กที่อยู่เหนือศีรษะไว้อยู่นิ่ง ได้แก่ TrA และ Multifidus ซึ่งเป็นกลุ่มกล้ามเนื้อที่อยู่ลึก และทำให้เกิดความมั่นคง

1.3 ชีวากศาสตร์ของการยกน้ำหนัก

ท่าสแนทช์ (ภาพที่ 6) เป็นการใช้มือหั้งสองข้างจับคานในลักษณะกว้างมือแล้วดึงบาร์เบลขึ้นจากพื้น ในจังหวะเดียวให้บาร์อยู่เหนือศีรษะ โดยให้แขนหั้งสองข้างเหยียดตึงแยกขาหรือย่อเข่าลงช่วยรับแรงน้ำหนักก็ได้ ตำแหน่งสุดท้ายในการยกท่าสแนทช์ ก็คือ แขนและขาต้องเหยียดตรงปลายเท้าหั้ง สูงอยู่ในแนวเดียวกัน ในแต่ละขั้นตอนการยกจะมีการทำงานดังนี้ (วิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยมหิดล, 2548)

1. ตำแหน่งเริ่มต้น เป็นการวางเท้าให้แคบที่สุด ประมาณ 15-25 ซม. กว้างที่สุด 35-45 ซม.

การวางเท้าแคบหรือกว้าง ควรคุ้ว่าให้เป็นแนวเดียวกับหัวไหล่ และหลังเท้าอยู่ตรงกับแนวบาร์ การวางเท้าเป็นการสร้างสมดุลให้กับนักกีฬา ซึ่งชี้ว่ามีความยาวของแขน-ขา

2. การดึงจากพื้นถึงหัวเข่า นำมุนของหลังเริ่มจากคอ ถึงสะโพก ขณะเริ่มดึงเหล็กจะอยู่ในลักษณะเหมือนขณะเตรียมยก จนกระทั่งบาร์ขึ้นถึงระดับหัวเข่า มุนความลาดเอียงของหลังจะเปลี่ยนกล้ามเนื้อที่ใช้ดึงบาร์จะยังคงเป็นกล้ามเนื้อขาค้านหลังและสะโพก ความเร็วโดยเฉลี่ยประมาณ 1.2-1.5 เมตร/วินาที ถ้าดึงเร็วเกินไปจะทำให้หลังอ่อนตัว โน้มไปด้านหน้ากางเกินไป นักกีฬา

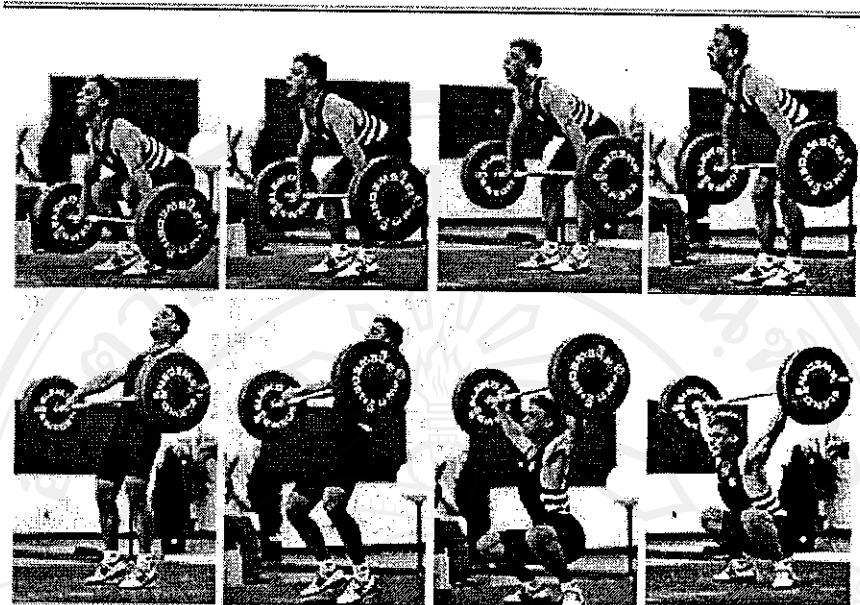
จะต้องพยายามให้บาร์ซิคหน้าแข็ง ไม่ควรดึงบาร์ด้วยการกระชากร การเคลื่อนไหวเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว

3. จากหัวเข่าถึงสะโพก เมื่อบาร์ดึงผ่านข้อเข่า จะถือเป็นการดึงบาร์ในจังหวะที่ 2 โดยต้องถีบเท้า และยืดขาเพื่อยกลำตัวและบาร์ขึ้น แล่นสะโพกไปด้านหน้า สะบัดหน้าขึ้นพร้อมทั้งเบย่งจนสุดปลายเท้า เพื่อเปลี่ยนถ่ายน้ำหนักจากศูนย์กลางของร่างกาย ยกไหล่ทั้งสองข้างจนสุด แขนทั้งสองเหยียดตึง ภานชิดลำตัวตลอด การใช้กล้ามเนื้อจะเริ่มจากการใช้กล้ามเนื้อหน้าขา เข่า แขน และไหล่ดึงบาร์จนถึงจุดสูงสุด

4. ลดตัวลงรับบาร์ เมื่อดึงบาร์ขึ้นจนหมดแล้ว บาร์เคลื่อนที่ด้วยการสะสมแรงเลือยก่อนที่ไม่慢เด้มอย่างแรง ให้หักศอกซึ่ไปทางด้านข้าง ขณะเดียวกันพับเข่าทั้งสองข้างทิ้งตัวลงในแนวตั้งแยกเท้าออกด้านข้าง ปล่อยให้แนวลำตัวคงมาและย่อเข่ารับแรงจากน้ำหนักตัวที่ตกลงมาในแนวตั้งจะสวนทางกับบาร์ที่กำลังขึ้นไปด้วยแรงดึง เมื่อบาร์ผ่านขึ้นถึงหน้าอก ให้พลิกข้อศอกและคันบาร์ขึ้นสุดแรงเพื่อให้แขนทั้งสองเหยียดตรงเหมือนศีรษะก่อนที่ตัวจะย่อเข่าลงสุด

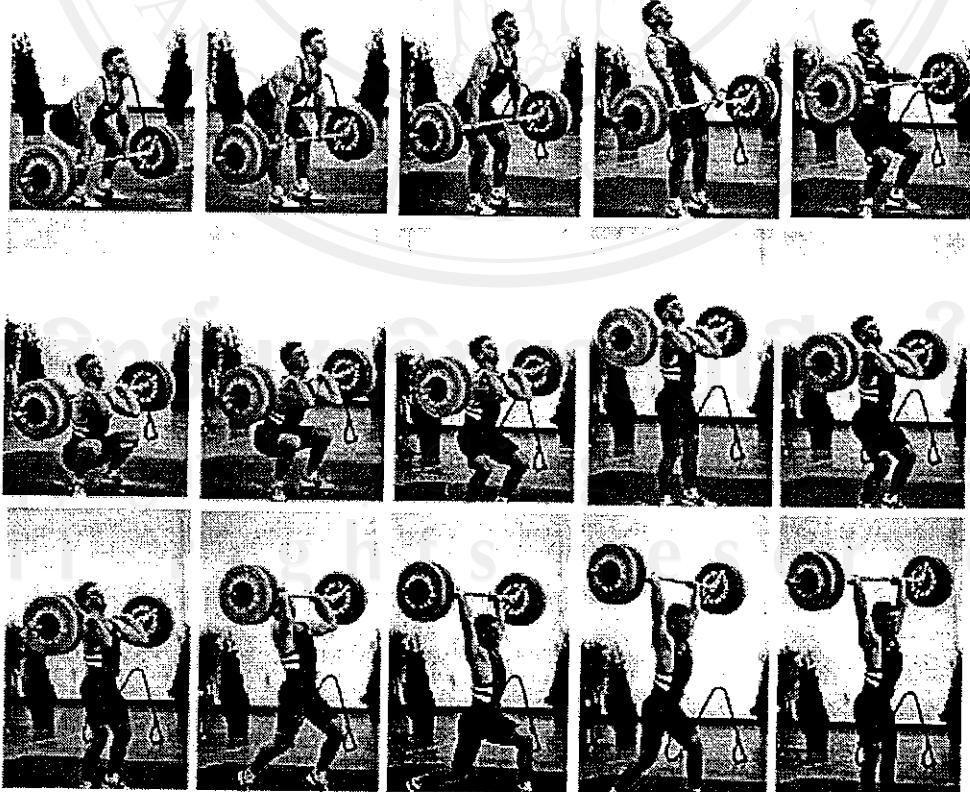
5. การถูกขึ้นยืน หลังจากสามารถทรงตัวได้แล้วการทรงตัวจะทำต่อไปโดยจัดให้ชุดศูนย์กลางของบาร์ ไหล่ สะโพกและเท้าอยู่ในแนวเดียวกัน ตัวบาร์ต้องไม่เออนข้างหน้าหรือข้างหลัง

ส่วนในท่าคลีนแอนด์เจอร์ค (ภาพที่ 7) การจับเหล็กจะแคบกว่า เริ่มด้วยจังหวะคลีนเมลักษณะการดึงจังหวะ 1, 2 และ 3 เช่นเดียวกันกับท่าແสนท์ เมื่อยกไหล่ทั้งสองข้างจนสุดจะทำการพลิกศอกรับเหล็กให้เหล็กอยู่ที่ป่า จากนั้นทำการยืนขึ้น ส่วนจังหวะในการส่งเจอร์ค นักกีฬาจำเป็นที่จะต้องย่อเข่า โดยที่ลำตัวยังตั้งตรง ศอกอยู่ในมุมเดิม แล้วทำการถีบเท้าส่งเหล็กออกจากบ่าในขณะเดียวกัน ทำการเดินขาข้างที่ถนัดไปด้านหน้า และข้างที่ไม่ถนัดไปทางด้านหลัง ทิ้งลำตัวลงรับเหล็กให้ตรง จากนั้นเหยียดแขนรับเหล็กเหมือนศีรษะ ซึ่งแขนจะอยู่หลังใบหน้าเล็กน้อย หลังจากนั้นทำการเก็บเท้า

ภาพที่ 6 ท่าสแนทช์ (The snatch)

Clean & Jerk

ภาพที่ 7 ท่าคลีนแอนด์เจอร์ค (The clean and jerk)

1.4 การบาดเจ็บจากการเล่นกีฬายกน้ำหนัก

อาการบาดเจ็บจากการเล่นกีฬายกน้ำหนัก อาจเกิดขึ้นได้จากหลายสาเหตุ ไม่ว่าจะเป็นการอบอุ่นร่างกายไม่เพียงพอ ลักษณะการฝึกซ้อม หรืออุณหภูมิที่เปลี่ยนไป ซึ่งนักกีฬาอาจจะยกน้ำหนักมากกว่าที่เคยยกได้ ทำให้เกิด Overload มา ก รวมถึงเทคนิคในการดึงเหล็กที่ไม่ถูกต้อง และอุปกรณ์ไม่เหมาะสม เช่นรองเท้าไม่สามารถรับแรงกระแทกได้ หรือผ้าพันประคองข้อต่อ เสื้อชุดไม่ดีพอ เป็นต้น การฝึกซ้อมในแต่ละวันนั้น นักกีฬาจะต้องยกน้ำหนักซ้ำ ๆ กันหลายครั้ง โดยข้อมูลจากการแข่งขันยกน้ำหนักชิงแชมป์โอลิมปิก ในสหราชอาณาจักร (Schoolboy Championship) อายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป มีการยกน้ำหนักในการแข่งขันมากกว่า 54,600 ครั้ง ซึ่งนักกีฬาจะต้องเผชิญกับการยกในแต่ละครั้ง ที่อาจเกิดอาการบาดเจ็บขึ้นได้ เนื่องจากขาดความชำนาญด้านการควบคุมร่างกายในการยก การยกผิดพลาดทำให้เกิดอาการบาดเจ็บได้ประมาณ 0.0018 ใน 100 ครั้วโมง (Hamill, 1994) สาเหตุ และปัจจัยเสี่ยงในการบาดเจ็บในกีฬายกน้ำหนัก เกิดจากท่าทางไม่ถูกต้อง ถึงร้อยละ 75.6 ตัวอย่างเช่น หากนักกีฬายกน้ำหนัก ไม่ดึงเหล็กให้ชิดตัว จะทำให้จังหวะในการนั่งรับเหล็ก ที่จะออกนอกแนวของลำตัว นักกีฬาอาจเหวี่ยงเหล็ก ทำให้เหล็กเลยไปด้านหลัง เกิดการบาดเจ็บของไหปลาร้า และการดึงเหล็กในท่าคลิน เมื่อนั่งรับเหล็ก หากลำตัวไม่มีความมั่นคง ก็อาจทำให้น้ำหนักเหล็กที่กดลงมาที่ลำตัว อาจทำให้เกิดการบาดเจ็บของหลังได้

2. ความมั่นคงของกระดูกสันหลังและเชิงกราน

2.1 ความหมาย

ความมั่นคงของกระดูกสันหลังและเชิงกราน (Lumbopelvic Stability: LPS) หมายถึง ความสามารถของร่างกายในการควบคุมความมั่นคงของกระดูกสันหลังและเชิงกราน ให้อยู่ในตำแหน่งที่สมดุล ขณะอยู่นิ่งหรือเคลื่อนไหว ทั้งนี้อาศัยการทำงานร่วมกันระหว่างระบบย่อย 3 ระบบ คือ Passive Subsystem , Active Subsystem , Control Subsystem ซึ่งแต่ละระบบสามารถทำงานทดแทนกันได้ ถ้าหากระบบใดระบบหนึ่งทำงานบกพร่อง แต่ถ้าการทำงานนั้นไม่สามารถชดเชยการทำงานบกพร่องที่เกิดขึ้น ก็จะส่งผลให้ขาดความมั่นคงของกระดูกสันหลังและเชิงกรานได้ จะเห็นได้ว่ากลไกที่ทำให้เกิดความมั่นคงของกระดูกสันหลังและเชิงกรานนั้น จะมีความเกี่ยวข้องจากการทำงานของระบบประสาท ระบบกล้ามเนื้อ และระบบโครงร่าง

2.2 Spinal Stability Model

กล้ามเนื้อที่ทำให้เกิดความมั่นคงของหลังนั้น ประกอบด้วย 2 กลุ่มคือ กลุ่มกล้ามเนื้อท่อขึ้น (Global Muscle System) เป็นกลุ่มกล้ามเนื้อที่อยู่ด้าน外 เช่น Rectus Abdominis, External and Internal

Oblique เป็นต้น จะมีความสามารถในการควบคุม และทำให้เกิดการเคลื่อนไหวของลำตัว ทั้งการก้ม การเงย บิดหรือหมุนลำตัว และอิกกลุ่มจะอยู่ลึก ใกล้กับแกนกลางของลำตัว มีความสามารถในการควบคุมการเคลื่อนไหวของกระดูกสันหลังแต่ละข้อ โดยเฉพาะกล้ามเนื้อ Transversus Abdominis (TrA) เป็นกล้ามเนื้อมัดลึกลับ เกาะระหว่างกระดูกสันหลังข้อที่อยู่ด้านนอกไป ไม่มีบทบาทในการเคลื่อนไหวลำตัว แต่จะช่วยในการแบ่งเมร์ทอง หรือการแบ่ง ทำให้ความดันในช่องท้องมากขึ้น ดังนั้นกล้ามเนื้อ TrA สามารถช่วยลดแรงกดต่อหม้อนร่องกระดูก ขณะยกของหนัก และช่วยกระชับข้อต่อ

2.3 การทดสอบความมั่นคงของกระดูกสันหลังและเชิงกราน (Lumbopelvic Stability Test: LPST)

สำหรับ LPST นั้น ผู้ถูกทดสอบต้องควบคุมให้กระดูกเชิงกราน (Pelvic) และลำตัวส่วนล่างอยู่นิ่งกับที่ ในขณะที่มีการเพิ่มความยากของการทดสอบในการเคลื่อนไหวของขา โดยที่กระดูกเชิงกรานและลำตัวส่วนล่างอยู่กับที่ ซึ่งวิธีที่ใช้ในการทดสอบก็มีอยู่หลายวิธี ดังนี้

วิธีที่ 1 The Lumbo-pelvic stability endurance test (Mulhearn และ George, 1999)

การทดสอบความทนทานของความมั่นคงของกระดูกสันหลังและเชิงกราน ซึ่งวิธีนี้จะมีทั้งหมด 4 ระดับ ในแต่ละระดับจะเริ่มจากระดับที่ง่ายไปจนถึงระดับที่ยาก ในการทดสอบนั้นผู้ถูกทดสอบจะได้รับการให้ความรู้และฝึกการเกร็งหน้าท้องโดยแขนม้วนหน้าท้องดึงสะครีมเข้าหากกระดูกสันหลัง (Abdominal Drawing-in Maneuver: ADIM) เพื่อทำได้แล้ว ผู้ถูกทดสอบจะนอนหงายชันเพ่าวัคuum ให้ได้ 70 องศา และทำการอสโซกขึ้นมาวัดมุมให้ของสะโพก 90 องศา วาง PBU ให้ขึ้นบ่าด้วยที่ระดับ L5-S1 สูบลมเข้าให้มีแรงดัน 40 mmHg

ระดับที่ 1 ให้ผู้ถูกทดสอบนอนหงายชันเข่าสะโพกอ 70 องศา จากนั้นให้ทำ ADIM ค้างไว้เป็นเวลา 30 วินาที

ระดับที่ 2 ให้ผู้ถูกทดสอบนอนหงายชันเข่าสะโพกอ 70 องศา จากนั้นให้ทำ ADIM และค่อยๆ ของสะโพกขึ้นขาวาขึ้นมาแตะแผงก้น สะโพกอ 90 องศา ค้างไว้ 30 วินาที

ระดับที่ 3 ให้ผู้ถูกทดสอบนอนหงายชันเข่าสะโพกอ 70 องศา จากนั้นให้ทำ ADIM ก่อน เดือนเท้าขวาไปกับพื้นจนเหยียดตรงให้เวลาประมาณ 10 วินาที เดือนเท้าขวากลับใช้เวลาประมาณ 10 วินาที และค้างอยู่ในท่าเริ่มต้นอีก 10 วินาที

ระดับที่ 4 ให้ผู้ถูกทดสอบนอนหงายชันเข่าสะโพกอ 70 องศา จากนั้นให้ทำ ADIM ของสะโพกและเหยียดเท้าขวาออกไปให้เท้าอยู่ห่างจากพื้นประมาณ 12 เซนติเมตร จนเหยียดตรงใช้เวลาประมาณ 10 วินาที เดือนเท้าขวากลับใช้เวลาประมาณ 10 วินาที และค้างอยู่ในท่าเริ่มต้นอีก 10 วินาที

ทำการบันทึกเวลาที่ทำได้นานที่สุดจากเวลา 30 วินาที โดยที่แรงดันจะเปลี่ยนแปลงไม่เกิน 10 mmHg ถ้าเปลี่ยนแปลงเกิน 10 mmHg ให้หยุดทำการทดสอบ

วิธีที่ 2 The Lumbo-pelvic stability test (Wohlfahrt, 1993)

ทดสอบความมั่นคงของกระดูกสันหลังและเชิงกราน วิธีที่ 2 นี้จะทำการทดสอบ 2 วัน โดยให้ทำการทดสอบในระดับที่ 1-3 ในวันแรก สำหรับผู้ที่ผ่านการทดสอบระดับที่ 3 จะเกิดความเมื่อยล้าจึงจะให้พัก 24 ชั่วโมง ก่อนมาทำการทดสอบในระดับที่ 4 และ 5 ในการทดสอบ จะให้ผู้ที่ถูกทดสอบนอนหงายซั้นเบ้าสะโพกอ 70 องศา จากนั้นอ升降สะโพกขึ้น วัดคุณภาพของสะโพก 100 องศา จากนั้นวาง PBU ให้ขอบล่างอยู่ที่ระดับ L5-S1 สูบลมเข้า PBU ให้มีแรงดัน 40 mmHg

ระดับที่ 1 ผู้ถูกทดสอบนอนหงายสะโพกอ 70 องศา จากนั้นให้ทำ ADIM ของสะโพกขวาขึ้นมาแตะแผงกันที่หัวสะโพก 100 องศา จากนั้นยกขาขึ้นมาแตะแผงกันในท่าเดียวกัน (ถือเป็นท่าเริ่มต้นของการทดสอบในระดับต่อไป)

ระดับที่ 2 ผู้ถูกทดสอบอยู่ในท่าเริ่มต้นเหมือนระดับที่ 1 จากนั้นลดขาขวาวางที่พื้นและเหยียดออกไปให้ตรงและเลื่อนกลับมาอยู่ในท่าเริ่มต้น

ระดับที่ 3 ผู้ถูกทดสอบอยู่ในท่าเริ่มต้นเหมือนระดับที่ 1 ลดขาทั้งสองข้างลงที่พื้นแล้วเดินไปกับพื้นจนเข่าเหยียดตรงและเลื่อนเท้ากลับมาอยู่ในท่าเริ่มต้น

ระดับที่ 4 ผู้ถูกทดสอบอยู่ในท่าเริ่มต้นเหมือนระดับที่ 1 ลดขาทั้งสองข้างลงให้ส้นเท้าอยู่ห่างจากพื้น 12 เซนติเมตร เหยียดออกไปให้ขาตรง และเดินเท้ากลับมาอยู่ในท่าเริ่มต้น

ระดับที่ 5 ผู้ถูกทดสอบอยู่ในท่าเริ่มต้นเหมือนระดับที่ 1 ลดขาทั้งสองข้างลงให้ส้นเท้าอยู่ห่างจากพื้น 12 เซนติเมตร เหยียดขาทั้งสองออกไปให้เข่าเหยียดตรง และเดินเท้ากลับมาอยู่ในท่าเริ่มต้น

บันทึกคะแนนสูงสุดที่สามารถทำได้โดยที่แรงดันจะเปลี่ยนแปลงไม่เกิน 10 mmHg ถ้าเปลี่ยนแปลงเกิน 10 mmHg ให้หยุดทำการทดสอบ

วิธีที่ 3 Lumbo-pelvic stability test (Hagins, 1999)

ระดับที่ 1 ผู้ถูกทดสอบนอนหงายซั้นเข่า เท้ารานไปกับพื้น วางมือไว้ที่หน้าท้องส่วนล่าง บริเวณสะครีโอ จากนั้นทำการแขนม้วนเกร็งหน้าท้องส่วนล่าง ค้างไว้ประมาณ 3 นาที ใจเข้าอก

ระดับที่ 2 ผู้ถูกทดสอบนอนหงายซั้นเข่า เท้ารานไปกับพื้น จากนั้นทำการแขนม้วนเกร็งหน้าท้องส่วนล่าง หายใจเข้าออกปกติ ขณะที่เกร็งหน้าท้องอยู่ให้กางขาข้าวอกบนกับพื้นประมาณ 45 องศา และคืนกลับมาบังคับแน่นเริ่มต้น

ระดับที่ 3 ผู้ถูกทดสอบนอนหงายชันเข้า เท้ารานไปกับพื้น จากนั้นทำการแย่ม่เวร์เจร์งหน้าท้องส่วนล่าง หายใจเข้าออกปกติ ขณะที่เกร็งหน้าท้องอยู่ให้ทำการยกขาขวางอ�ข้าหาน้าอก โดยให้มุงอะสะโพกอยู่ที่ 90 องศา ขณะที่ยกขาขวางขึ้นต้องไม่ลงน้ำหนักเท้าซ้าย จากนั้นคืนสูบ่าเริ่มต้น

ระดับที่ 4 ผู้ถูกทดสอบนอนหงายชันเข้า เท้ารานไปกับพื้น จากนั้นทำการแย่ม่เวร์เจร์งหน้าท้องส่วนล่าง หายใจเข้าออกปกติ ขณะที่เกร็งหน้าท้องอยู่ให้ทำการยกขาขวางอ�ข้าหาน้าอก โดยให้มุงอะสะโพกอยู่ที่ 90 องศา จากนั้นให้ยกขาซ้ายให้มາอยู่ในลักษณะเช่นเดียวกัน และลดเท้าลงสู่ท่าเริ่มต้น

ระดับที่ 5 ผู้ถูกทดสอบนอนหงายชันเข้า เท้ารานไปกับพื้น จากนั้นทำการแย่ม่เวร์เจร์งหน้าท้องส่วนล่าง หายใจเข้าออกปกติ ขณะที่เกร็งหน้าท้องอยู่ให้ทำการยกขาขวางอ�ข้าหาน้าอก โดยให้มุงอะสะโพกอยู่ที่ 90 องศา ค้างขาไว้ แล้วทำการยกขาซ้ายขึ้นมาให้อยู่ในลักษณะเดียวกัน จากครองนี้ให้ลดขาลงที่พื้น แล้วหยิบเท้าขวาให้เท้าซิดพื้นออกไปจนกระทั่งขาเหลือครอง จากนั้นลากเท้ากลับมาอยู่ในท่าของอะสะโพกเหมือนเดิม

ระดับที่ 6 ผู้ถูกทดสอบนอนหงายชันเข้า เท้ารานไปกับพื้น จากนั้นทำการแย่ม่เวร์เจร์งหน้าท้องส่วนล่าง หายใจเข้าออกปกติ ขณะที่เกร็งหน้าท้องอยู่ให้ทำการยกขาขวางอ�ข้าหาน้าอก โดยให้มุงอะสะโพกอยู่ที่ 90 องศา ค้างขาไว้ แล้วทำการยกขาซ้ายขึ้นมาให้อยู่ในลักษณะเดียวกัน จากนั้นให้ลดเท้าทั้งสองข้างลงที่พื้น แล้วหยิบออกให้ส้นเท้าซิดพื้น แล้วหยิบออกจนกระทั่งขาตรง จากนั้นให้ลากเท้ากลับมาอยู่ในท่าเริ่มต้น

ระดับที่ 7 ผู้ถูกทดสอบนอนหงายชันเข้า เท้ารานไปกับพื้น จากนั้นทำการแย่ม่เวร์เจร์งหน้าท้องส่วนล่าง หายใจเข้าออกปกติ ขณะที่เกร็งหน้าท้องอยู่ให้ทำการยกขาขวางอ�ข้าหาน้าอก โดยให้มุงอะสะโพกอยู่ที่ 90 องศา ค้างขาไว้ แล้วทำการยกขาซ้ายขึ้นมาให้อยู่ในลักษณะเดียวกัน จากตำแหน่งนี้ให้ลดขาทั้งสองข้างลง แต่เท้าไม่ถึงพื้น โดยที่ส้นเท้าห่างจากพื้นประมาณ 3 นิ้ว หายใจเข้าออกปกติ จากนั้นหยิบขาออกไปให้สุดจนกระทั่งเข่าเหยียดตรง ขณะที่เท้ายังอยู่เหนือพื้น 3 นิ้ว จากนั้นดึงกลับมาช้าๆ 慢慢ๆ จนถึงท่าของอะสะโพก

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้เลือกวิธีที่ 1 The Lumbo-pelvic stability endurance test เนื่องจากวิธีที่ 1 จะคุณในเรื่องของ ความทนทานร่วมด้วย เพราะจะลุ่มผู้ทำการทดสอบครั้งนี้เป็นนักกีฬายกน้ำหนักซึ่งต้องมีการฝึกซ้อมที่ใช้เวลานานประมาณ 2 ชั่วโมงต่อวัน

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

O'sullivan และคณะ (2005) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างท่าทางและความทุกท่านของกล้ามเนื้อหลัง กับอาการปวดหลังส่วนล่างอันเนื่องมาจากการก้ม ในผู้ที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม โดยการเปรียบเทียบข้อมูลการใช้ชีวิตประจำวัน, ตำแหน่งของข้อต่อกระดูกสันหลังส่วนเอวกับเชิงกราน (Lumbopelvic) ในท่านั่ง ท่าเข็น และท่ายกของ รวมถึงความทุกท่านของกล้ามเนื้อหลัง ในผู้ที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม 2 กลุ่ม คือ ผู้ที่มีสุขภาพแข็งแรง 21 คน และผู้ที่มีอาการปวดหลังส่วนล่างจากการก้ม 24 คน ผลที่ได้พบว่า กลุ่มผู้ที่มีอาการปวดหลังส่วนล่างจะมีความทุกท่านของกล้ามเนื้อหลังลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ($p<0.01$) และจะมีการงอข้อสะโพกน้อยกว่าในขณะนั่ง ($p<0.05$) รวมถึงตำแหน่งของกระดูกสันหลังส่วนเอว จะซิดกันมากกว่าเมื่อยื่นในช่วงสุดท้ายของการงอหลังจากท่าทางการนั่งปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุมที่มีสุขภาพแข็งแรงอย่างมีนัยสำคัญ ($p<0.05$) และคณะผู้วิจัยยังพบว่ามีความสัมพันธ์กันของการใช้เวลาในการนั่งทำงานเป็นเวลานาน, การไม่สามารถทำกิจกรรมทางกายภาพได้ กับการมีความทุกท่านของกล้ามเนื้อหลังที่อยู่ในระดับต่ำ แต่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างกลุ่มจากการวัดในท่าเข็น และท่ายกของ

O'sullivan และคณะ (2002) ได้ทำการศึกษาผลของท่าทางการยืนและการนั่งที่แตกต่างกัน ต่อการทำงานของกล้ามเนื้อลำตัวในผู้ที่มีสุขภาพแข็งแรง และไม่มีอาการปวดหลัง จำนวน 20 คน โดยการใช้ Electromyography วัดการทำงานกล้ามเนื้อลำตัว คือ Superficial lumbar multifidus, Internal oblique, Rectus abdominis, External oblique และ Thoracic erector spinae ในขณะท่าท่ามาตรฐาน 4 ท่า คือ ยืนตรง, ยืนแอบนั่งตัวไปด้านหลัง, นั่งตัวตรง และนั่งก้มตัว ผลที่ได้พบว่า กล้ามเนื้อ Internal oblique, Superficial lumbar multifidus และ Thoracic erector spinae มีการทำงานลดลงอย่างมีนัยสำคัญในขณะท่าท่าเข็นและท่าท่านั่งตัวไปทางด้านหลัง ($P=0.027$, $P=0.002$, $P=0.003$ ตามลำดับ) และทำท่านั่งก้มตัว ($P=0.007$, $P=0.012$, $P=0.003$ ตามลำดับ) เมื่อเปรียบเทียบกับท่าทางมีหลังตรง ส่วนกล้ามเนื้อ Rectus abdominis จะมีการทำงานเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญขณะท่าท่าเข็นและท่านั่งตัวไปทางด้านหลัง เมื่อเปรียบเทียบกับท่าท่านั่งตัวตรง ($P=0.005$) ซึ่งสรุปได้ว่า ความมั่นคงของกล้ามเนื้อหลังและเชิงกราน จะช่วยพยุงแนวลำตัวให้มีท่าทางอยู่ในลักษณะตั้งตรงได้ดีที่สุด และกล้ามเนื้อเหล่านี้จะทำงานน้อยลงเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงท่าทางไป

Mulhearn และ George (1999) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ของความทุกท่านของกล้ามเนื้อหน้าท้องกับท่าทางและการปวดหลังในนักกีฬายิมนาสติกชาย 12 คน และหญิง 10 คน โดยการเปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุม โดยการใช้เครื่อง Pressure biofeedback unit (PBU) ในการวัดความทุกท่านของกล้ามเนื้อ, การใช้การสังเกตในการแยกแยะท่าทาง และ การใช้แบบสอบถามในการซัก

ประวัติอาการปวดหลัง

พบว่าความทุกทานของกล้ามเนื้อในการทรงท่ามีการลดลงอย่างไม่มีนัยสำคัญในนักกีฬายิมนาสติก ($P>0.05$) ท่าทางที่พบมากที่สุด คือ ท่าบีนโอนหลัง หรือ Sway-back (นักยิมนาสติกชาย 100%, กลุ่มควบคุมชาย 62.5%), หลังแอ่น หรือ Lordosis (นักยิมนาสติกหญิง 80%) และท่าทางปักดิ (กลุ่มควบคุมหญิง 70%) ส่วนอาการปวดหลังส่วนล่างนั้น พบรูปในนักยิมนาสติกหญิง 2 คน, กลุ่มควบคุมหญิง 2 คน, นักยิมนาสติกชาย 9 คน และกลุ่มควบคุมชาย 2 คน โดยความทุกทานของกล้ามเนื้อมีแนวโน้มที่จะลดลง ($P>0.05$) ในผู้ที่มีอาการปวดหลังส่วนล่างร่วมกับท่าทางหลังแอ่น ผู้ที่มีท่าบีนโอนหลังมักจะมีโอกาสเกิดอาการปวดหลังส่วนล่างได้ และยังพบว่ามีความสัมพันธ์กันระหว่างอาการปวดหลังส่วนล่าง, ท่าทาง และความทุกทานของกล้ามเนื้อในการทรงท่า ในนักกีฬายิมนาสติกด้วย

Chan (2005) ได้ศึกษาถึงความทุกทานของกล้ามเนื้อลำตัวของนักกีฬาเรือพายระดับวิทยาลัยในช่วงกิจกรรมงาน ใช้วิธีวัดแบบไอโซเมตริกมีท่าที่ต่างกัน 4 รูปแบบ คือ extensor endurance test, flexor endurance test, and the left side bridge test, right side bridge test ผลการศึกษาพบว่าค่าเฉลี่ยของความทุกทานของกล้ามเนื้อในการงอตัว 176.56 ± 88.58 วินาที ความทุกทานของกล้ามเนื้อเหยียดลำตัวมีค่า 114.28 ± 34.62 วินาที กล้ามเนื้ออี้งลำตัวข้างซ้าย (left lateral flexor) มีค่า 94.53 ± 32.97 วินาที กล้ามเนื้ออี้งลำตัวขวา (right lateral flexor) มีค่า 98.13 ± 41.38 วินาที ซึ่งความทุกทานของกล้ามเนื้องอลำตัวมากกว่ากล้ามเนื้อเหยียดลำตัวและกล้ามเนื้ออี้งลำตัว และการทดสอบความทุกทานของกล้ามเนื้อในกลุ่มนักกีฬาเรือพายนี้มีค่าความน่าเชื่อถือสูง (intraclass correlation coefficient 0.76 – 0.93) สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการฝึกความทุกทานของกล้ามเนื้อลำตัวสำหรับการฝึกซ้อมและพื้นฟูการบาดเจ็บในนักกีฬาพายเรือได้

Räty และคณะ (1997) ได้ศึกษาถึงผลกระทบระยะยาวของอดีตนักกีฬาประเภทกีฬาน้ำหนักชาย นักกีฬาฟุตบอล นักกีฬาวิ่งระยะไกล และนักกีฬายิมปืน จากการเคลื่อนไหวของกระดูกสันหลัง ส่วนเอว โดยศึกษาจากประวัติการทำงาน ประวัติการบาดเจ็บที่หลัง ลักษณะ โครงสร้างร่างกาย และการตรวจโดย MRI การตรวจการเคลื่อนไหวของกระดูกสันหลังส่วนเอวใช้ flexicurve method กลุ่มตัวอย่างเป็นนักกีฬารีด้า 6 คน ฟุตบอล 30 คน นักยกน้ำหนักชาย 29 คน และนักกีฬายิมปืน 28 คน มีอายุระหว่าง 45-68 ปี ผลการศึกษาพบว่า การเคลื่อนไหวของเอว / ของกระดูกสันหลังส่วนเอว กลุ่มอดีตนักกีฬาไม่มีความแตกต่างกัน ค่าดัชนีมวลกายที่มากขึ้นเกี่ยวข้องกับกับความอ่อนตัวที่น้อยลง, การยุบของหมอนรองกระดูกสันหลัง (หมอนรองกระดูกสันหลังเสื่อม) และการเหยียดหลัง ได้น้อยลง นอกจากนี้ประวัติการบาดเจ็บบริเวณหลังส่วนล่างที่เกิดขึ้นบ่อยๆ เกี่ยวข้องกับความหนักของภาระงาน (Occupational loading) และลักษณะการทำงาน ในการยกที่เบาน้ำหนักให้การเคลื่อนไหวของเอว / ของกระดูกสันหลังส่วนเอวได้ดีกว่า และลักษณะงานที่หนักจะมีการ

เคลื่อนไหวของเอว / ของกระดูกสันหลังส่วนเอวได้น้อยกว่าได้จากการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่า รูปแบบความหนักในแต่ละชนิดกีฬาไม่ได้กระทบต่อการเคลื่อนไหวของเอว / ของกระดูกสันหลัง ส่วนเอวในระยะยาว แต่ปัจจัยความหนักของภาระงาน (occupational loading) และการยุบของ หมอนรองกระดูกมีผลกระทบต่อการเคลื่อนไหวของเอว / ของกระดูกสันหลังส่วนเอามากกว่า

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved